

Warszawa, 28 marca 2023 r.

Członek Zarządu
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

991100/0230-31/2023/KR

Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na pismo z dnia 15 marca 2023 r., znak: BPS.DKS.KU.0401.6.2023, dotyczące *projektu ustawy o softysach i radach sołeckich oraz o zmianie niektórych innych ustaw*, w załączeniu przekazuję stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, przygotowane przez Departament Legislacyjno-Prawny w oparciu o opinie odpowiednich departamentów merytorycznych.

Z wyrazami szacunku,

Mariusz Jedynak

Elektronicznie podpisany przez
Mariusz Jedynak
Data: 2023.03.28 23:29:45 +02'00'

Warszawa, 27 marca 2023 r.

Departament Legislacyjno-Prawny

991100/0230-31/2023/KR

Stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do projektu ustawy o sołtysach i radach sołectkich oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk senacki nr 944)

Po analizie przedłożonego do opinii projektu ustawy przedstawiamy uwagi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 6 projektu ustawy przewiduje, że osobie, która pełniła przez minimum jedną pełną kadencję funkcję sołtysa przysługuje, po osiągnięciu wieku emerytalnego, dodatkowe świadczenie emerytalne w wysokości 300 zł, finansowane z budżetu państwa.

Należy w pierwszej kolejności zauważyć, że ani z powyższego przepisu ani z całego projektu ustawy nie wynika, do jakiej grupy sołtysów odnoszą się przepisy dotyczące dodatku emerytalnego, tj. czy do wszystkich osób, które pełniły w przeszłości funkcję sołtysa po wejściu w życie przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, tj. od dnia 27 maja 1990 r., czy też wyłącznie do grupy osób, które pełnią lub będą pełniły funkcję sołtysa po wejściu w życie przedłożonego projektu ustawy.

Projektowane regulacje nie wskazują na podmiot, z którym będzie wiązał sołtysa stosunek pracy, i który będzie wypłacał wynagrodzenie, a tym samym kto będzie zgłaszał, rozliczał i opłacał składki za niego. Wskazujemy również na brak jakichkolwiek zmian do ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, które regulowałyby jakim ubezpieczeniom sołtys ma podlegać, czy też co ma być podstawą wymiaru składek na te ubezpieczenia.

Należy zauważyć, że z powyższej regulacji nie wynikają jakiegokolwiek zasady przyznawania i wypłaty dodatku emerytalnego, tj. w szczególności:

- jaki organ miałby przyznawać dodatek emerytalny,
- kiedy powstawałoby i kiedy ustawałoby prawo do dodatku emerytalnego,

- czy dodatek emerytalny przysługiwałby wyłącznie osobom mającym ustalone prawo do emerytury, czy też również osobom spełniającym warunki wymagane do uzyskania emerytury, którzy jeszcze nie wystąpili o to świadczenie,
- czy warunkiem przyznania dodatku emerytalnego byłoby osiągnięcie wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tzw. powszechnego wieku emerytalnego), czy też do przyznania tego dodatku wystarczające byłoby osiągnięcie również niższego wieku emerytalnego (przewidzianego np. w art. 184 ww. ustawy),
- czy dodatek emerytalny przysługiwałby również osobom, które mają ustalone prawo do emerytury, ale pobierają inne świadczenie niż emerytura (np. rentę rodzinną),
- jaki byłby tryb postępowania o przyznanie dodatku emerytalnego (m. in. gdzie i w jakiej formie byłby składany wniosek o przyznanie dodatku, jakie dokumenty trzeba byłoby dołączyć do wniosku, jaki dokument i przez kogo wydany potwierdzałby pełnienie przez sołtysa funkcji co najmniej przez jedną kadencję, czy i w jakim terminie byłaby wydawana decyzja w sprawie przyznania dodatku emerytalnego),
- czy i na jakich zasadach od decyzji w sprawie dodatku emerytalnego przysługiwałoby odwołanie do sądu,
- jaki organ i na jakich zasadach miałby dokonywać wypłaty dodatku emerytalnego oraz czy wypłata dodatku następowałaby wyłącznie wraz ze świadczeniem emerytalno-rentowym w terminie płatności, czy też mogłaby być dokonywana samoistnie (np. w razie zawieszenia prawa do emerytury/renty),
- czy dodatek emerytalny byłby objęty podatkiem dochodowym od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne,
- czy dodatek emerytalny będzie podlegał waloryzacji, a jeśli tak, to na jakich zasadach,
- czy dodatek emerytalny będzie podlegał potrąceniom i egzekucji, a jeśli tak, to na jakich zasadach,
- czy dodatek emerytalny będzie podlegał wypłacie jako tzw. niezrealizowane świadczenie na podstawie art. 136 ustawy o emeryturach i rentach z FUS,
- czy i na jakich zasadach dodatek emerytalny podlegałby zwrotowi jako nienależnie pobrane świadczenie,
- w jakiej formie byłby wypłacany dodatek w sytuacji, gdy świadczeniobiorca zamieszkuje za granicą.

Ponadto sygnalizujemy, że jeżeli zamiarem projektodawcy byłoby włączenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, przynajmniej częściowo, w proces przyznawania i wypłaty dodatku emerytalnego, konieczne jest zabezpieczenie w tym projekcie odpowiedniego *vacatio legis*. Zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych i obowiązującymi w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych procedurami powstałymi na bazie prawa zamówień publicznych minimalny okres czasu przewidziany na wprowadzenie zmian w systemach informatycznych (tj. opracowanie założeń, przygotowanie dokumentacji projektowej, przeprowadzenie postępowania przetargowego wyłaniającego wykonawcę) powinien wynieść 9-12 miesięcy od daty ustalenia ostatecznej wersji projektu ustawy. Istnieje prawdopodobieństwo poniesienia dodatkowych kosztów przez Zakład związanych z dostosowaniem aplikacji E2 do wypłaty dodatku.

**Dominik
Stanisław
Wojtasiak** Elektrycznie
podpisany przez
Dominik
Stanisław
Wojtasiak
Data: 2023.03.27
15:06:52 +02'00'

Mariusz Jedynak Elektrycznie podpisany przez Mariusz
Jedynak
Data: 2023.03.28 23:27:39 +02'00'